

Лічу в неволі дні і ночі —
І лік забуваю.
О господи, як то тяжко
Тії дні минають!
І літа пливуть між ними,
Пливуть собі стиха,
Забирають за собою
І добро і лихо!
Забирають, не вертають
Ніколи нічого!
І не благай, бо пропаде
Молитва за богом.

І четвертий рік минає
Тихенько, поволі,
І четверту починаю
Книжечку в неволі
Мережати, — змережаю
Кров'ю та сльозами
Моє горе на чужині,
Бо горе словами
Не розкажеться нікому
Ніколи, ніколи,
Ніде на світі! Нема слов
В далекій неволі!
Немає слов, немає сльоз,
Немає нічого.
Нема навіть кругом тебе
Великого бога!
Нема на що подивитись,
З ким поговорити.
Жить не хочеться на світі,
А сам мусиш жити.
Мушу, мушу, а для чого?

Щоб не губить душу?
Не варт вона того жалю...
Ось для чого мушу
Жити на світі, волочити
В неволі кайдани:
Може, ще я подивлюся
На мою Україну...
Може, ще я поділюся
Словами-сльозами
З дібровами зеленими!
З темними лугами!
Бо немає в мене роду
На всій Україні,
Та все-таки не ті люди,
Що на цій чужині
Гуляв би я понад Дніпром
По веселих селах
Та співав би свої думи,
Тихі, невеселі.
Дай дожити, подивитись,
О боже мій милий!
На лани тії зелені
І тії могили!
А не даси, то донеси
На мою країну
Мої сльози; бо я, боже!
Я за неї гину!
Може, мені на чужині
Лежать легше буде,
Як іноді в Україні
Згадувати будуть!
Донеси ж, мій боже милий!
Або хоч надію
Пошли в душу... бо нічого,
Нічого не вдію

Убогою головою,
Бо серце холоне,
Як подумаю, що, може,
Мене похоронять
На чужині, — і ці думи
Зо мною сховають!..
І мене на Україні
Ніхто не згадає!

А може, тихо за літами
Мої мережані сльозами
І долетять коли-небудь
На Україну... і падуть...
Неначе роси над землею,
На щире серце молодеє,
Сльозами тихо упадуть!
І покиває головою,
І буде плакати зо мною,
І, може, господи, мене
В своїй молитві пом'яне!
Нехай як буде, так і буде.
Чи то плисти, чи то брести.
Хоч доведеться розп'ястись!
А я таки мережать буду
Тихенько білії листи.

[Оренбург 1850]